

NE TLAČI PRIDOŠLICU!

30. nedjelja kroz godinu, A

Čuli smo zacijelo onu strašnu latinsku izreku: *“Homo homini lupus – čovjek je čovjeku vuk”*. Zar doista? Pogledajmo. U vučjem čoporu vlada isključivo pravo jačega. Takav je zakon divljine. Najslabiji je na začelju svih prava, a to znači i kod podjele plijena. Nadalje, vukovi svoj plijen traže redovito u slabim, iznemoglim i ostarjelim životinjama i prirodoslovci vele da je to u prirodi jako dobro. Zar je i s nama ljudima tako? Nadamo se da tako neće biti među kršćanima. Evo primjera. Kada se djeca malo posvađaju i potuku, obično nas to previše ne brine: oni se ubrzo pomire i nastave se dalje igrati. Međutim, znak za uzbunu je nejednaka borba, kada oni veliki “klipani” tuku slabije od sebe. I tada svakako želimo braniti onoga manjeg i slabijeg. Nažalost, u povijesti, a i danas uvijek ima onih nezaštićenih na koje se moćnici i silnici tako rado obrušavaju. Tako evo prvo čitanje nabraja one koji su osobito ugroženi. To su pridošlice i općenito siromasi. Na drugim mjestima Pismo nabraja udovice i siročad, sve one koji se ne mogu sami braniti od silnika. Kao da Bog u ovom prvom čitanju želi reći slijedeće: Ako činiš nepravdu sebi ravnome, to nije u redu i znaj da ti taj može uzvratiti. Bolje ti je da živiš s njim u miru (To je kao kad se djeca iste dobi međusobno potuku). Međutim, ako budeš nasilan prema onome koji se ne može obraniti, onda znaj da ću ja priskočiti u njihovu obranu i oštro te kazniti (“Mačem ću vas pogubiti!”).

To je bilo u prvom čitanju. U evanđelju Isus ide dalje i ističe ono što stoji već u Starom zavjetu: “Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga”. Tu je sva vjera, tu je sav Zakon, tu su svim Proci, to je sva Mudrost.

Doista, lice nam se crveni kad vidimo kako taj nauk nismo nikad dovoljno naučili ni primijenili, smiluj nam se Bože. I to upravo u njegovu najosjetljivijem dijelu: kad su u pitanju siromasi, pridošlice, udovice i siročad, svi oni koji su nesposobni sami sebe obraniti. Pogledajmo. Kako je bolno i teško kad siromah (a toliko je mnogo i premnogo siromaha u nas u ovo vrijeme) kad siromah, velim, satima i danima čeka pred uredskim vratima tražeći svoja prava koja se ne ostvaruju ili teško ostvaruju zbog objektivnih, ali i subjektivnih razloga. Koga je briga što siromah uzdiše za onom malom potporom – na koju teoretski ima pravo! – kad je siromaha ionako previše. *“Pazite, veli Isus, da ne prezrete ni jednoga od ovih najmanjih jer, kažem vam, anđeli njihovi na nebu uvijek gledaju lice Oca mojega, koji je na nebesima”* (Mt 18,10). Doista, vrijeme je da opet ispitamo savjest i zapitamo se kako se odnosimo prema takvima. Ne samo oni veliki i silni, nego i ja i ti. Koliko imam strpljivosti prema starim roditeljima, koji su mi nekako na teret, koliko imam strpljivosti i poštovanja prema prvom susjedu, koliko sam brat ili sestra onom malenom kojemu mogu pomoći, možda samo lijepom riječju, nekom uputom, ljudskom toplinom i osmjehom? Zar da se i na mene odnosi ona strašna poslovice da je čovjek čovjeku vuk? Trebam se stvarno zamisliti koga ja to grizem i ujedam?

Oduvijek se ljubav prema Bogu očituje u ljubavi prema čovjeku. Tu nema varke. Ne tlači siromaha i slabijega. Ni na cesti ni na ulici, ni u školi, ni u kući. Siromah je, slab je, nezaštićen je, izložen je... Baš zato sam se Bog za nj zauzima. Zar ću se s Bogom u ratu naći?

Zvonko Pažin